

Място на циганката е отредено в *българския песенен фолклор* – тя е не само черна и грозна, но ѝ се приписват качества на магьосница и при-тежателка на вълшебни сили, познаваща омайни билета, които могат да съберат влюбените, но могат и да разделят вече създаденото семейство (Стоин 1928: №1414). Впечатляващ със своята страховитост е образът на циганката, персонифициран в представите на българина за една от най-страшните болести - “чумата”. В традиционните народни представи тя е черна, гологлава, с разрошени коси, дрипава, с тояга (Стоин 1928: №1441; СБНУ 1963: 342, № 29).

Вярата в свръхестествените способности на циганите им отрежда място и в някои *традиционни български обреди*. Един от тях е запалването на млад, жив огън. Подобно на земята и водата, огънят е на особена почит в българските народни вярвания. Приписват му се магическа, очистителна, предпазна и профилактична способност. Народното вярване препоръчва огънят в селското огнище никога да не угасва, защото е лошо както за къщата, така и за семейството. През деня трябва да гори, а през нощта грижливо да е засипан с пепел да не изгасне. Традицията повелява веднъж годишно във всяка къща в селището да се угаси старият огън и да се подмени с нов, млад, жив огън (Маринов 1914: 42).

В Чирпанския край главни действащи лица при запалване на новия огън са циганин ковач и жена му. Той се захваща през нощта в петък срещу събота. Циганинът и циганката се събличат голи и трият две сухи дървета, докато се възпламенят. С този огън се разпалват угасените огнища. Веднага след запалването, циганинът започва да кове на него метална пръчка, за която е събрано желязо от девет различни места. С нея старец обикаля селото и обгаря добитъка за здраве и берекет. След приключване на обредните действия всички се събират на общоселски курбан. Гощават циганите, даряват ги и им плащат (Попов 1991: 66-67).

* * *

През XVI век Османската държава е в зенита на своето развитие. Господстващата религиозна доктрина е ислямът. Империята предявява претенции за водеща в мюсюлманския свят. За издигане на религиозния ѝ престиж е нужно обществените порядки да се приведат в съответствие със строгите ислямски разбирания за благоприличие. Влиятелните религиозни съсловия полагат доста усилия за дискредитация на женския пол